

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0409/ 676

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

22 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการค้าข้าวเปลือกตกต่ำและการขยายระยะเวลาดำเนินมาตรการรักษาเสถียรภาพ
ราคาข้าว

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/19836 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2552
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/23986 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2552

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือสำนักงานการค้าภายในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด่วนที่สุด ที่ พณ 0412.33/097
ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2553

2. ประกาศคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกร
ผู้ปลูกข้าวเรื่อง กำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือก ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553

1. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึงคณะกรรมการรัฐมนตรีได้เห็นชอบ (1) การดำเนินการมาตรการรักษาเสถียรภาพ
ราคาข้าวโครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก โดยให้ อ.ค.ส.และ อ.ค.ก. แทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก
ในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงที่กำหนด และโครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับ
ความเดือดร้อนจากการจำหน่ายข้าวได้ในราคาต่ำ ระยะเวลาดำเนินการเดือนพฤศจิกายน 2552 ถึงกุมภาพันธ์
2553 ยกเว้นภาคใต้ เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2553 (2) ให้เร่งปฏิบัติการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก
ในช่วงนี้เฉพาะชนิดข้าวที่ราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือกสูงกว่าราคาประกันที่กำหนด ความแจ้งแล้ว นั้น

2. ข้อเสนอ

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนว่า

2.1 เกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้มีการชุมนุมเรียกร้องปิดถนนเมื่อวันที่ 20
กุมภาพันธ์ 2553 เนื่องจากจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาต่ำ โดยข้าวเปลือกเกี่ยวสดความชื้น ประมาณ 25% -
28% ราคาตันละ 6,800- 7,200 บาท และขอให้ช่วยเหลือดังนี้

(1) ขอให้รัฐบาลรับซื้อข้าวเปลือกแทรกแซงตลาดในพื้นที่ที่ข้าวเปลือกออกสู่ตลาดใน
ราคาตันละ 8,800 -9,000 บาท (ความชื้น 25% - 28%)และให้มีโรงสีเพียงพอกับปริมาณข้าวที่กำลังออกสู่ตลาด

(2) ขอให้เยียวยาเกษตรกรที่จำหน่ายข้าวเปลือกไปในราคาต่ำ (ตันละ 6,800 ถึง 7,200 บาท)
ตั้งแต่วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2553 เป็นต้นไปให้ได้รับราคาเท่ากับที่ทางราชการจะออกมารับซื้อแทรกแซงด้วย
ซึ่งขณะนี้เกษตรกรที่เก็บเกี่ยวและจำหน่ายข้าวเปลือกไปแล้ว ประมาณ 10,000 ตัน

(3) ขอให้รัฐบาลปรับราคาประกันข้าวเปลือกเจ้าจากตันละ 10,000 บาท เป็นต้นละ
12,000 บาท และปริมาณประกันรายได้จากเดิมครัวเรือนละ 25 ตัน เป็น 50 ตัน รวมทั้งขอให้ปรับเปลี่ยน
นโยบายจากการประกันรายได้เป็นการรับจำนำ ซึ่งสามารถกำหนดให้โรงสีรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกร
ในราคาที่กำหนดได้ (รายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

2.2 ในช่วงวันที่ 18-21 กุมภาพันธ์ 2553 เกษตรกรจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดพิษณุโลกได้ออกมาชุมนุมเรียกร้องเนื่องจากจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาต่ำเช่นกัน โดยเกษตรกรอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลกจำหน่ายข้าวเปลือกอายุสั้นต่ำกว่า 100 วันได้ในราคาตันละ 5,500 -6,500 บาท ซึ่งเป็นข้าวเกี่ยวสดความชื้น 25% - 28% และเรียกร้องราคาตันละ 10,000 บาท ทั้งนี้ เกษตรกรจังหวัดสุโขทัยขอให้ปรับราคาประกันรายได้ข้าวเปลือกจากตันละ 10,000 บาท เป็น 14,000 บาท

3. ข้อเท็จจริง

3.1 ภาวะการค้าและราคาข้าว ในช่วงระหว่างวันที่ 8-12 กุมภาพันธ์ 2553 ราคาข้าวเปลือกเจ้า 5 % (ความชื้นไม่เกิน 15 %) ตันละ 9,500 -10,500 บาท ต่อมา วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 ราคาข้าวเปลือกเจ้า 5 % ลดต่ำลงเหลือ ราคาตันละ 9,000 -10,000 บาท เนื่องจากประเทศเวียดนามได้ประกาศลดราคาจำหน่ายข้าวสารลงเหลือตันละ \$ 420 (ช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ราคาตันละ \$ 440) ประกอบกับข่าวการจำหน่ายข้าวในสต็อกของรัฐบาล จำนวน 500,000 ตัน ทำให้โรงสีและผู้ส่งออกปรับซื้อในราคาดต่ำลง ในขณะที่ราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือกเจ้า 5 % ความชื้น 15 % ช่วงวันที่ 16-28 กุมภาพันธ์ 2553 ราคาตันละ 9,886 บาท กรณีความชื้น 28% ราคาตันละ 7,958 บาท (รายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

3.2 การขึ้นทะเบียนเกษตรกรโครงการประกันรายได้เกษตรกร (รอบ ที่ 2) ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2553 กรมส่งเสริมการเกษตรได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว จำนวน 209,020 ราย (จากจำนวนเกษตรกร 456,142 ราย) คิดเป็นพื้นที่ จำนวน 3,964,608 ไร่ ผ่านการทำประชาคมแล้ว จำนวน 11,912 ราย พื้นที่จำนวน 251,135 ไร่ จัดส่งข้อมูลให้ ธ.ก.ส. แล้ว จำนวน 3,502 ราย และออกไปรับรองเกษตรกรแล้ว จำนวน 2,306 ราย

3.3 ปริมาณผลผลิตข้าวนาปรัง ปี 2553 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คาดว่าผลผลิตข้าวนาปรัง จะมีประมาณ 8.305 ล้านตันข้าวเปลือก ขณะนี้ผลผลิตข้าวเริ่มออกสู่ตลาดในพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง โดยเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ออกสู่ตลาด ร้อยละ 3.57 หรือประมาณ 296,288 ตัน เดือนมีนาคมออกสู่ตลาด ร้อยละ 11.15 หรือประมาณ 925,867 ตัน และจะออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนเมษายน - กรกฎาคม 2553 คิดเป็นร้อยละ 77.78 หรือประมาณ 6.460 ล้านตัน

เนื่องจากเกษตรกรที่ปลูกข้าวนาปรังจะต้องเป็นเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกอยู่ในเขตชลประทาน แต่ขณะนี้ปรากฏว่าเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พื้นที่เพาะปลูกไม่ได้อยู่ในเขตชลประทานได้มีการเพาะปลูกข้าวนาปรังกันเป็นจำนวนมากเพื่อเข้าร่วมโครงการประกันรายได้ข้าวรอบที่ 2 ซึ่งอาจจะไม่มีผลผลิตให้เก็บเกี่ยวได้

3.4 ปัจจุบันมีโรงสีที่ได้รับอนุมัติที่พร้อมเปิดจุดรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรรวม 46 จังหวัด จำนวน 333 โรงสี เป็นโรงสีในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 11 โรงสี จังหวัดสุโขทัย จำนวน 2 โรงสี และจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 10 โรงสี

4. ข้อพิจารณา

เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม เห็นควรดำเนินการแก้ไขปัญหาการค้าข้าวเปลือกตกต่ำให้แก่เกษตรกรตามที่เรียกร้อง ดังนี้

4.1 ดำเนินการตามมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว 2 โครงการ ได้แก่ โครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก โดยให้ อ.ค.ส. และ อ.ค.ก. รับซื้อข้าวเปลือกในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงที่กำหนดเฉพาะชนิดข้าวที่มีราคาต่ำกว่าราคาประกันตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2552 กรณีเป็นข้าวคุณภาพต่ำ 10% หรือ 25 % จะต้องปรับราคาลดลงจากเกณฑ์กลางอ้างอิงตันละ 200 บาท หรือ 600 บาท ตามลำดับ และโครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก แต่เนื่องจากระยะเวลาการดำเนินการมาตรการดังกล่าวจะสิ้นสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 2553 จึงเห็นควรขยายเวลาการดำเนินการมาตรการรักษาสถียรภาพราคาข้าว ทั้งโครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก และโครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือกออกไปจากเดิมที่สิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ เป็นสิ้นสุดเดือนกรกฎาคม 2553 และภาคใต้ จากเดิมที่สิ้นสุดเดือนพฤษภาคม 2553 เป็นสิ้นสุดเดือนตุลาคม 2553 โดยให้ใช้วงเงินดำเนินการที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม กรณีไม่เพียงพอให้เสนอขออนุมัติเพิ่มเติมต่อไป

4.2 สำหรับการเยียวยาเกษตรกรที่ได้จำหน่ายข้าวเปลือกไปแล้วในช่วงที่ราคาข้าวในตลาดมีความผันผวนผิดปกติ เห็นควรให้เกษตรกรที่มีหลักฐานการซื้อขายข้าวเปลือกที่จำหน่ายข้าวเปลือกไปในช่วงตั้งแต่วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2553 เป็นต้นมาได้รับการชดเชยรายได้เท่ากับเกณฑ์กลางอ้างอิงที่กำหนดในช่วงวันที่ 16 - 28 กุมภาพันธ์ 2553 ตัวอย่างเช่น เกษตรกรจำหน่ายข้าวเปลือกเจ้า 5 % ที่ความชื้น 25 % ได้ในราคาตันละ 7,200 บาท ซึ่งถ้าเป็นราคาตามเกณฑ์กลางอ้างอิงจะต้องจำหน่ายได้ในราคาตันละ 8,403.10 บาท เกษตรกรจะได้รับการชดเชยตันละ 1,203.10 บาท เป็นต้น โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบและให้เกษตรกรได้รับการชดเชยตามเกณฑ์ที่กำหนด

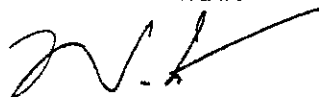
ทั้งนี้ ผลผลิตข้าวเปลือกที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดว่าจะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2553 มี ประมาณ 296,288 ตัน หากต้องจ่ายเงินชดเชยเกษตรกรตันละ 1,200 - 2,000 บาท จะต้องใช้เงินประมาณ 355.546 - 592.576 ล้านบาท

4.3 เห็นควรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเร่งรัดการออกหนังสือรับรองเกษตรกรเพื่อใช้ในการเข้าร่วมโครงการแทรกแซงรับซื้อข้าวเปลือก และการทำสัญญากับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2552/53 (รอบที่ 2) ต่อไป

4.4 เห็นควรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเร่งประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรที่ปลูกข้าวนาปรังนอกเขตชลประทานทราบว่าหลักเกณฑ์ที่จะเข้าร่วมโครงการประกันรายได้ข้าวเปลือก ปี 2552/53 รอบที่ 2 จะต้องมีการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ด้วยจึงจะสามารถเข้าร่วมโครงการได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ตามข้อ 4 ต่อไปด้วย
จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิพา นาคาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร/โทรสาร. 0-2547-5502

